

ÓVODAPEDAGÓGUS SZAKOS HALLGATÓK, GYAKORLATVEZETŐ ÓVODAPEDAGÓ- GUSOK ÉS GYAKORLATVEZETŐ OKTATÓK SZÁMÁRA

3. félév

Óvodai tevékenységek önálló irányítása és interakciók elemzése 2.

Az útmutató frissítve: 2019. szeptember

Kedves Óvodapedagógus Hallgató!

Az elkövetkező időszakban a gyakorlati képzés résztvevőjeként, Ön különféle tantárgyi tanulmányaival párhuzamosan félévről félévre haladva szakmai gyakorlatokat is végez. Minden félévben *Útmutató* segíti a gyakorlatokon való részvételét, a feladatok megoldását és a követelmények teljesítését.

A szakmai gyakorlat a gyakorlóléhszínen zajlik, levelező képzésben részben más intézményben is történhet.

Ebben a dokumentumban megtalálja a tudnivalókat, bemutatjuk a tanegységek leírásait, benne a tantárgyi követelményeket.

Kérjük, figyelmesen olvassa a következő oldalakat, melyek – többek között – az alábbi fontos információkat tartalmazzák a szakmai gyakorlattal kapcsolatban:

- mikor és hogyan kell megjelennie a gyakorlóléhszínen,
- kinél kell jelentkeznie megérkezésekor,
- mit kell magával hoznia,
- milyen feladatokat kell elvégeznie,
- hogyan igazoltassa gyakorlatát,
- mi a teendője, ha betegség miatt nem tud részt venni a gyakorlaton.

Kívánunk Önnek hasznos szakmai tapasztalatszerzést! Reméljük, hogy az óvodáról és az óvodapedagógusi tevékenységekről számos ismerettel, élménnyel gazdagodik a félév tantárgyaiban!

Kedves Mentor Óvodapedagógus!

Ebben a félévben is részt vesznek az óvodapedagógus hallgatók 3. félévi szakmai gyakorlati képzésének folyamatában. A sokrétű képzési feladatot útmutatóval segítjük, amely információkat tartalmaz a félév szakmai gyakorlatával kapcsolatban.

Kérjük, hogy az útmutatóban leírtak alapján szervezzék, irányítsák a hallgatók munkáját.

Ha az információkon kívül bármilyen kérdésük felmerül, tisztelettel állnak rendelkezésükre a gyakorlatvezető oktatók:

Eszterházy Károly Egyetem, Eger

Bocsiné Percze Andrea

bocsine.andrea@uni-eszterhazy.hu

+36-30-7428-997

Eszterházy Károly Egyetem Comenius Campus, Sárospatak

Lívják Emília

livjak.emilia@uni-eszterhazy.hu

+ 36-30-9982-528

Eszterházy Károly Egyetem Jászberényi Campus, Jászberény

Kisné dr. Bernhardt Renáta

bernhardt.renata@uni-eszterhazy.hu

+36-57-502-468, +36-30-30 2317861

1. Általános tudnivalók, irányelvek

- Az *Útmutató* az egyetemi/campus honlapon olvasható, illetve onnan letölthető, nyomtatható. Az *Útmutató mellékletei*, valamint az adott karon érvényes előírások (amennyiben lesznek ilyenek) megtalálhatók a campus honlapján.
- A gyakorlatot az *Útmutatóban* rögzített módon kell teljesíteni.
- A szakmai gyakorlat tantárgy vezetője a gyakorlatvezető oktató. Ő és a mentor óvodapedagógusok segítik a hallgatók szakmai gyakorlatát, ellenőrzik és értékelik a feladatok, követelmények, elvárások teljesítését, ellenőrzik a jelenléteket és a megjelenés módját.
- A hallgatók gyakorlati képzésre történő beosztását az adott tanegység óvodai gyakorlatáért felelős gyakorlatvezető oktató / óvoda vezetője (vagy annak megbízottja) készíti el. Az egyes hallgatókra vonatkozó konkrét beosztást a gyakorlatvezető oktató közli.
- Az óvodai gyakorlat megkezdésének feltétele az egészségügyi alkalmasság, melyről szóló orvosi igazolást, eü. kiskönyvet minden gyakorlati félév elején a gyakorlatvezető oktatónak / mentoróvodapedagógusnak kell bemutatnia.
- A jelenléteket a TVSZ szabályozza http://uni-eszterhazy.hu/public/uploads/tanulmanyi-es-vizsgaszab-2015-szept-2-kesz_56a08e9903bca.pdf. A hallgató az egyéni és csoportos gyakorlatról nem hiányozhat. Amennyiben betegség miatt nem tud megjelenni, távolmaradását legkésőbb a hiányzás napján 7.30-ig jeleznie kell a gyakorlatvezető oktatónak/mentor óvodapedagógusnak. A hiányzásáról szóló orvosi igazolást a következő heti gyakorlati napon be kell mutatnia. A gyakorlat pótlására igazolt hiányzás esetén a mentor óvodapedagógussal egyeztetve, a szorgalmi időszakban előre szervezett időpontban van lehetősége.
- A hallgatótól elvárjuk, hogy a gyakorlaton az alkalomhoz illő ruházatban jelenjen meg. Magatartását, megjelenését illetően köteles betartani a gyakorlati hely házirendjében foglaltakat.
- Általános követelmény a szabad mozgást lehetővé tevő, a munkavégzéshez alkalmas, kulturált öltözködés, zárt cipő viselése, a feltűzött haj, a megfelelő derékmagasságú nadrág, a köldököt takaró blúz, a szolid és biztonságos ékszervelet; testékszerek, műkörmök és az erős smink mellőzése. A megjelenésre vonatkozó előírások betartását a tantárgy vezetője ellenőrzi. Amennyiben a hallgató megjelenése nem az előírásoknak megfelelő, a gyakorlati napon nem vehet részt.
- A gyakorlatokon kezdés előtt 15 perccel kell megjelennie, kezdésre már átöltözve (kényelmes ruházat, váltócipő) a csoportszobában kell lennie.
- A hallgató a szakmai gyakorlat ideje alatt pedagógiai naplót készít – egyéni és csoportos gyakorlaton egyaránt - az útmutatóban megfogalmazott elvárások, instrukciók alapján.
- A csoportos gyakorlat során a barátkozó szándékú kisgyermeknek figyelmét az érintett hallgató finoman vezesse vissza a csoport tevékenységéhez.
- A hallgatók csoportszobájában történő étkezése pedagógiai és higiénés okok miatt semmilyen formában nem megengedett.
- A levelező tagozatos hallgatók feladatai és kötelezettségei megegyeznek a nappali képzésben résztvevőkével, az előírt összes óraszám is azonos a felsőoktatási törvény szerinti KKK útmutatási alapján.

- A gyakorlatvezető oktatók a *záró minősítést* a szorgalmi időszak végén, a szabályzatban előírt határidőig bejegyzik a nyilvántartó rendszerbe (NEPTUN).

A gyakorlati képzés átfogó célja:

Az óvodapedagógus hivatásra való felkészítés, a szakképzési és kimeneti követelmények szerinti szakmai kompetenciák kialakítása, elmélyítése. Ismereteket és élményeket nyújtani az egyes intézmények eltérő és hasonló vonásairól, a gyermekekkel való bánásmódról, az óvoda intézménye és a család kapcsolatáról, a felnőtt és a gyermek viszonyáról. A gyakorlati képzés fejleszti azokat a jártasságokat, készségeket és képességeket, amelyek alkalmassá teszik a hallgatót a 3-7 éves korú gyermekek gondozására, nevelésére. A gyakorlatok során elvégzett feladatok segítik az elméleti ismeretek mélyülését, és megalapozzák a végzés utáni szakmai munkát valamint a további tanulmányokat.

Eljárás levelező tagozaton:

- a hallgató a szakmai egyéni gyakorlatát – a szabályoknak megfelelően – a mentor óvodapedagógus vezetésével a saját maga által választott külső gyakorló helyszínen végzi el
- a hallgató a szakmai csoportos gyakorlatát a gyakorlatvezető oktató/mentor óvodapedagógus vezetésével és az oktató által kijelölt helyszínen végzi el - a szabályoknak megfelelően, a mintatantervben szereplő csoportos gyakorlat óraszámának legalább az 1/3-át kell letölteniük, amely campusonként változhat
- a csoportos gyakorlatról készült *Pedagógiai naplót* értékelésre elektronikusan elküldi a gyakorlatvezető oktatónak/mentor óvodapedagógusnak a vele egyeztetett határidőig
- az egyéni gyakorlaton elkészített *Pedagógiai naplót* a mellékletekkel együtt (jelenléti összesítő; értékelő lap; mentor óvodapedagógus írásbeli összegző értékelése) elektronikusan elküldi a gyakorlatvezető oktatónak a vele egyeztetett határidőig

2. Az óvodapedagógus szak gyakorlati képzési rendszere

1. Tájékozódás és megfigyelés az óvodai életben NBP_OV545G2 Dr. Téglás Zsolt	10 nap (60 óra)									2 kr	gyj
--	--------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	------	-----

2. Óvodai tevékenysége k önálló irányítása és interakciók elemzése 1. NBP_OV540G4 <i>Dr. Téglás Zsolt</i>		10 nap (60 óra) + 45 óra							4 kr	gyj
3. Óvodai tevékenysége k önálló irányítása és interakciók elemzése 2. NBP_OV541G4 <i>Dr. Téglás Zsolt</i>			10 nap (60 óra) + 45 óra						4 kr	gyj
4. Óvodai tevékenysége k önálló irányítása és interakciók elemzése 3. NBP_OV542G5 <i>Dr. Téglás Zsolt</i>				10 nap (60 óra) + 45 óra					5 kr	gyj
5. Óvodai tevékenysége k önálló irányítása és interakciók elemzése 4. NBP_OV549G6 <i>Gál Judit</i>					10 nap (60 óra) + 45 óra				6 kr	gyj
6. Külső komplex szakmai gyakorlat NBP_OV537G9 <i>Gál Judit</i>						8 hét (240 óra)			9 kr.	gyj

Az óvodapedagógus szak teljes tanegység rendszerét a kari honlapon megtekintheti.

<http://uni-eszterhazy.hu/hu/ck/hallgatok/mintatantervek>

Tantárgy neve: Óvodai tevékenységek önálló irányítása és interakciók elemzése 2. / Mese - Vers	Kreditértéke: 4 kr
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 100% gyakorlat	
A tanóra típusa: gyak. és óraszám: egyéni gyakorlat 60 óra / 10 nap ; csoportos gyakorlat 45 óra az adott félévben, (ha nem (csak) magyarul oktatják a tárgyat, akkor a nyelve: -) Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők (ha vannak): -	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb): gyj Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok (ha vannak): pedagógiai napló készítése	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 3 félév	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): Óvodai tevékenységek önálló irányítása és interakciók elemzése 1. / Játéktevékenység; Dráma- és bábjáték a nyelvi-kommunikációs nevelés	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
<ul style="list-style-type: none"> - a <i>verselés, mesélés</i> főtevékenység tervezése, szervezése és irányítása, elemzése, - vers- és mesealkotások mozgással és bábozással történő kombinálása - az óvodás gyermek (kognitív, szociális, motoros, verbális) képességeinek fejlesztése, fókuszban a mese és vers, mint főtevékenység kiemelt szerepe az óvodás korú 3-6-7 éves gyermekek anyanyelvi nevelésében, - az óvodás korú 3-7 éves gyermekek fejlettségi szintjéhez igazodó nyelvi kommunikáció, esztétikus, élményszerű mese- és versmondás és anyanyelvi neveléshez kapcsolódó tartalmak – beszédészlelés, beszédmegértés, beszédprodukció és kifejezőképesség - fejlesztési lehetőségeinek tervezése, megteremtése, lebonyolítása, a tervezett, alkalomhoz kötött, szabad játék és spontán tevékenység keretein belül, - a mese- és versmondás szervezeti formái, - a bábjáték nevelő hatása, a bábjáték formanyelve, a gyermek érzelmi igényeinek kielégítése, - a hallgató megfigyeléseit, tapasztalatait – pedagógiai, pszichológiai és módszertani szempontok alapján – a pedagógiai naplóban rögzítse, elemezze és értékelje nevelőmunkáját - az egyéni gyakorlatot teljesítő hallgató tevékenységének szakmódszertani elemzése, - a gyermeki szükségletek figyelebevételével a gyermekközpontúság elvének érvényesítése - a gondozás, a játéktevékenység, és a munkajellegű tevékenységekben való önálló tervezése, szervezése, irányítása 	
A 2-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	
<ul style="list-style-type: none"> - <i>Óvodai Nevelési Országos Alapprogram</i> - <i>Az óvoda helyi pedagógiai programja</i> - <i>Az Óvodai nevelés című folyóirat aktuális, vonatkozó írásai</i> - Dr. Bakosi Éva-Dr. Kovács György: <i>Játékpédagógia</i>, Debrecen, 2005 ISBN 963-460-912-0 - Zilahi Józsefné: <i>Mese-vers az óvodában</i>. Eötvös Könyvkiadó, Bp. 1998. ISBN 	

- Domány Mária: *A bábjáték varázsa*. Thurzó Lajos Közművelődési Központ, Zenta. 2001. ISBN 8683029115
- Boldizsár Ildikó: *Mesepoétika Akadémiai*, Bp. 2004. ISBN
- Horváth Judit: *Amit az óvónőnek észre kell venni*. Flaccus Kiadó, Bp. 2005. ISBN
- Itt a tél – Irodalmi szöveggyűjtemény óvodásoknak. (Összeállította: Kertész Erzsébet, Marton Lászlóné) Novum Kiadó Bp., 2009 ISBN: 978-973-88813-7-2
- Itt a tavasz – Irodalmi szöveggyűjtemény óvodásoknak. (Összeállította: Kertész Erzsébet, Marton Lászlóné) Novum Kiadó Bp., 2009 ISBN: 978-973-88813-4-1 és a sorozat további részei.

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** (*tudás, képesség stb., KKK 7. pont*) a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

tudása

- ismeri az óvodás korú gyermek személyiségének fejlődési sajátosságait, illetve a személyiség fejlődéséhez szükséges feltételeket,
- ismeri az óvodai verselés, mesélés nevelési területen alkalmazható tervezés különböző szintjeit, a tervezés elméletét, módszertanát, az egyes szintek összefüggéseit, sajátosságait
- ismeri a nevelés során hatékonyan alkalmazható nyelvpedagógiai eljárásokat, nyelvtadási és fejlesztési stratégiákat,
- ismeri az élményszerű óvodai életmódszervezés lehetőségeit, ebben elhelyezhető és megjelenő verselés, mesélés, anyanyelvi tartalmakhoz kapcsolódó tevékenységek komplex fejlesztési lehetőségeit.
- érti az összefüggést a 3-7 éves gyermek fejlődését meghatározó spontán és tervszerű hatásrendszer, a direkt és indirekt nevelési módszerek, valamint az óvodai nevelés tevékenységi formáiban megvalósuló tanulási folyamatok között
- tisztában van a játéktevékenység gyermeki fejlődésben betöltött meghatározó szerepével és a komplexitással.

képességei

- képes adaptív módon alkalmazni a módszertani ismereteit az óvodai nevelés verselés, mesélés pedagógiai gyakorlatában, figyelembe véve a gyermekek, gyermekcsoportok életkori jellemzőit
- képes megfigyelni, feltérképezni, rögzíteni a 3-7 éves gyermek személyiségének, képességstruktúrájának sajátosságait
- képes az óvodai verselés, mesélés tervezési, szervezési feladatainak elvégzésére
- rendelkezik az alkalmazott bábjáték hatáselemzésének képességével,
- képes a gyermekek egyéni szükségleteihez igazodó bánásmód fejlesztésére
- képességeinek kibontakoztatásával hozzájárul a verselés, mesélés, bábjáték tevékenységek alkalmazásával a 3-7 éves gyermek személyiségének harmonikus fejlesztéséhez, valamint a szociális és az értelmi képességeik egyéni és életkor – specifikus alakításához.

attitűdje

- igénye van az élményszerű mesélésre
- a mesélést, verselést teljes személyiségével, nyelvi és metakommunikációs eszközeivel közvetíti a gyermekek felé
- elkötelezett a 3-7 éves gyermek és gyermekcsoport ismereteinek rendszerezésének és bővítését segítő stratégiák és módszerek megválasztása iránt
- igénye van az óvodai nevelési folyamat több szempontú elemzésére-értékelésére, az eredmények ismeretében a jövőbeni tervek és tevékenységek átgondolására, módosítására
- nyitott a módszertani innovációk és az IKT kínálta lehetőségek megismerésére és

alkalmazására

autonómiája és felelőssége

- felelősséget érez a rábízott 3-7 éves gyermekekért, csoportokért, a nevelési intézményben végzett tevékenységéért
- felelősséggel tartozik az óvodás korú gyermek személyiségének sokoldalú kibontakoztatásáért
- reflektív óvodapedagógusként, autonóm személyiségként szakmai fejlődésének tudatos irányítója
- szakmai együttműködések kialakításában és fenntartásában felelősséggel működik közre.

Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat): Dr. Téglás Zsolt adjunktus, PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktatók: Livják Emília mesteroktató, Bocsiné Percze Andrea mesteroktató, Dr. Kisné Bernhardt Renáta adjunktus.

3. A mentor óvodapedagógus feladatai

- A mentor óvodapedagógus szakmai tudásával és tapasztalattal segíti a hallgató munkáját, és igyekszik legjobb tudása szerint hozzájárulni a hallgató szakmai fejlődéséhez.
- A mentor óvodapedagógus a szakmai gyakorlat megkezdése előtt ellenőrzi a hallgatók egészségügyi alkalmasságáról szóló egészségügyi kiskönyvét.
- A mentor óvodapedagógus a hallgató jelenlétét illetve a teljesítményét tartalmazó összesítőt elkészíti, mely az útmutatóban megtalálható.
- Az egyéni gyakorlatát teljesítő hallgatóról a gyakorlat végén a mentor óvodapedagógus egy rövid értékelést, elemzést készít, melyet a többi dokumentumhoz (jelenléti és értékelési összesítő) csatol.
- A hiányzók számára a mentor óvodapedagógus egy alkalommal pótlehetőséget biztosít (a szükséges intézményi egyeztetésekkel), erről a lehetőségről az érintett hallgatókat értesíti.

4. A hallgatók feladatai

- A hallgató az egyéni és csoportos gyakorlaton pedagógiai naplót készít (megfigyelési szempontok alapján, feladathelyzetekben megállapításokat tesz, jegyzetel).
- A dokumentációkat az előre megbeszélte és egyeztetett határidőre értékelésre benyújtja elektronikus/írásos formában a gyakorlatvezető oktatónak/mentor óvodapedagógusnak.
- A levelezős hallgatók kötelezettségei megegyeznek a nappali tagozatos hallgatókéval.
- Betartja a magatartásra, házirendre, gyerekekkel történő kapcsolatra vonatkozó óvodai és campusi előírásokat.

5. Megfigyelési szempontok

5.1. Csoportos gyakorlat

1. alkalom

- Jellemezze az óvodapedagógus attitűdjét! (elfogadó, támogató, segítő)
- Jellemezze a csoportszoba bútorzatát, tárgyait? (hogyan szolgálja a gyermekek biztonságát, kényelmét, hozzáférését, megfelel-e a gyermekek testméretének, hogyan szolgálják a gyermekek és a közösen tevékenykedők nyugalalmát, lehetővé teszi-e a mozgás- és játékgigényük kielégítését, képzelet, kreativitás fejlődését...)
- **Figyelje meg és jegyezze le a gyermekközpontú szemléletmód megnyilvánulásait a csoport életében!**

2. alkalom

- **Hogyan teremtette meg az óvodapedagógus a tevékenység feltételeit? (objektív és szubjektív egyaránt: hely, idő, élmény, eszközök, légkör...)**
- Figyelje meg és jegyezze le az érdeklődés felkeltésének és megtartásának módszereit!
- Elemezze a nap folyamán megfigyelt egészséges életmódot alakító szokásokat!
- Figyelje meg, és írja le, hogy az óvodapedagógus az érkező gyermekekkel hogyan vette fel a kapcsolatot?

3. alkalom

- Milyen formában szervezte az óvodapedagógus a tevékenységet? (kötött vagy kötetlen) Mitől függött a választása?
- Kötődtek-e szokások, "szertartások" a tevékenységhez?
- **Hogyan biztosította az óvodapedagógus a folyamatos, rugalmas napirendet, életritmust a csoportban a nap folyamán? A játék kiemelt jelentősége megjelent-e a napirendben, az időbeosztásban és a játékos tevékenységek szervezésében?**
- Jellemezze az óvodapedagógus és a gyermekek kapcsolatát!

4. alkalom

- **Jellemezze az óvodapedagógus kommunikációját! (hangerő, hangszín metakommunikáció)**
- Alkalmazott-e egyénre szabott kommunikációt? Mi volt ennek az oka és hogyan nyilvánul ez meg?
- Támogatta-e, és ha igen hogyan a gyermekek önkifejező törekvéseit?

5. alkalom

- **A tevékenységek során hogyan támogatta az óvodapedagógus a gyermek erkölcsi tulajdonságainak (mint például: az együttérzés, a segítőkészség, az önzetlenség, a figyelmesség) és akaratának (ezen belül: önállóságának, önfegyelmének, kitartásának, feladattudatának, szabálytudatának), szokás- és normarendszerének megalapozását?**
- Kihasználta-e a mesében rejlő képességfejlesztési és ismeretátadási lehetőségeket és hogyan tette ezt?
- Figyelje meg és írja le, hogy az óvodapedagógus nevelési módszerei közül hogyan alkalmazta a serkentést, példaadást, elismerést, szóbeli dicséretet? Hogyan fejezte ki elismerését, támogatását a gyermekeknek? Hogyan dicsért?

6. alkalom

- Hogyan érvényesítette a komplexitás elvét az óvodapedagógus?
- Írjon példákat arra, hogyan osztotta meg az óvodapedagógus a figyelmét a csoportban, különös tekintettel a párhuzamos tevékenységek szervezése során!
- **Jellemezze az óvodapedagógus tevékenységek közbeni és a játék közbeni játékra ható viselkedését, magatartását! ((inspiráló, körbejáró, figyelmeztető, megengedő, együttműködő, fejlesztő, aktív figyelő, segítségnyújtás, dicséret, problémafelvetés, eszközkészítés stb.))**
- A segítségnyújtás során figyelembe vette-e és ha igen hogyan a gyermekek életkori sajátosságait, egyéni fejlettségét?

7. alkalom

- Milyen a meséhez illő, a gyermeki kreativitást inspiráló anyagokat, eszközöket használt, biztosított a tevékenységhez?
- A játék során (szabad és irányított játék) milyen játékformákat, játéksituációkat látott?
- Milyen szabadsága van a gyermekeknek a játék helyének kiválasztásában, az eszközöknek, társnak/társaknak és a játék idő megválasztásában?
- **Röviden jellemezze a csoport játéktevékenységét!**

5.2. Egyéni gyakorlat

A hallgató feladata gyakorlatot megelőzően:

- Olvassa el, ismerje meg az adott óvoda Pedagógiai Programját!
- Tanulmányozza az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramját, különösen az alábbi fejezeteket:
  - Az óvodai nevelés feladatai
  - Az óvodai élet megszervezése

- Az óvodai élet tevékenységi formái és az óvodapedagógus feladatai fejezetből: Játék; Verselés, mesélés
- A tevékenységekben megvalósuló tanulás
- Az előző félév gyakorlati tapasztalatainak rövid összegzése írásban.
- „Mit várok a III. félévtől?” címmel elvárások megfogalmazása, továbbá III. félévre fejlődési terv készítése.

Megfigyelési szempontok, feladatok

1. hét:

- Jegyezze le, milyen benyomások érték a csoportba érkezéskor!
- A megfigyelések alapján a gyermekcsoporttal kapcsolatos észrevételek:
  - a gyermekek, ill. a csoport játékanak jellemzői, önállósági szintjük, beszédkésztségük,
  - a gyermekek kapcsolatai, együttműködésük egymással, óvodapedagógussal, hallgatóval; kapcsolatteremtés egymással, óvodapedagógussal, hallgatóval;
- Elemezzon egy játékszituációt a megadott szempontok alapján!
- Jellemzze, hogy hogyan alakítja ki az óvodapedagógus a feltételeket az elmélyült játék megteremtéséhez: mit tesz a nyugodt, derűs légkör kialakítása érdekében; a játékhoz biztosított hely megfelel-e a gyermeki igényeknek; milyen egyszerű, a gyermeki kreativitást, képzeletet inspiráló anyagokat, eszközöket biztosít a játékhoz; szükség esetén készítenek-e játékeszközöket vagy az egyes tevékenységekhez szükséges eszközöket (bábok...) közösen a csoportban, és az óvodapedagógus ehhez megfelelően biztosítja-e az alkotói légkört;
- Megfigyelései alapján bizonyítsa vagy cáfolja a szabad játék túlsúlyát, a hosszantartó és zavartalan játékidő kielégülését!
- Az óvodapedagógus milyen spontán formákat alkalmaz a mondókázásra, versmondásra, mesélésre?
- A mindennapos mesélés, mondókázás és verselés hogyan valósul meg a csoportban?
- Jegyezze le és példákkal támassza alá a tevékenységben megvalósuló tanulás formáit!
- A látott, irányított „Verselés, mesélés” tevékenység részletes elemzése: szervezeti forma, szervezési feladatok, motiváció, műveltség tartalmak integrálása, módszerek, eszközök...
- Kísérje figyelemmel a mindennapos mozgás megvalósulását a csoportban és röviden foglalja össze a látottakat!
- Készítsen 1 db „Verselés, mesélés” tervezetet a tanultak alapján!
- Készítsen gondozási tervet figyelembe véve a csoport összetételét a gyermekek fejlettségét!
- Készítse el a 2. hétre vonatkozó játéktervét!

2. hét:

- A gondozási feladatok terve alapján kapcsolódjon be és vegyen részt mindennap a gondozási feladatokba a gyermekek egyéni szükségleteinek, igényeinek tiszteletbe tartásával és figyelembe vételével!
- Terve alapján egy játéktevékenység szervezése (témahéthez kapcsolódva, előzetes élmény, eszköz, továbbfejlesztés, eszköz készítés stb.)
- Terve alapján szervezze és irányítsa a Verselés, mesélés tevékenységet!
- Valósítsa meg a mindennapos verselést, mondókázást, mesélést. Ismerje fel és használja ki a spontán adódó lehetőségeket a verselésre, mondókázásra, mesélésre!
- Elemesse pedagógiai munkáját, reflektáljon a gyakorlati napokon való jelenlétéről, tevékenységeiről, tervezőmunkájáról!

6. Pedagógiai napló tartalma

Fedlap:

- a lap tetején középen az egyetem/campus logója
- a lap közepén: Pedagógiai napló
- lap alján, jobb oldalon: hallgató neve, neptun kódja, évfolyam és tagozat
- lap alján, bal oldalán: a gyakorlatért felelős oktató neve és beosztása

1. Adatok az óvodáról:

- név, cím, OM azonosító
- óvodavezető neve
- gyermeklétszám, csoportok száma

2. Az adott gyermekcsoport főbb adatai (csoportnapló alapján):

- csoport neve
- csoportban dolgozó óvodapedagógusok és dajkák neve
- csoport névsora (nem írható teljes név!), jelek
- heti rend
- napirend
- nevelési tervből mindig az aktuális tevékenységgel (játék; verselés, mesélés) kapcsolatos rész
- a csoport szokás és szabályrendszere

3. Csoportos gyakorlaton a megadott szempontok szerinti megfigyelés tapasztalatainak rögzítése;

Egyéni gyakorlaton a megadott szempontok szerinti megfigyelés tapasztalatainak rögzítése továbbá tervek, elemzések a megadott tartalmi és formai követelmények alapján.

4. Egyéni gyakorlaton hallgatói összegző önreflexió az első hét végén, a 2. héten minden napról és mentori összegző reflexió a gyakorlat végén.

5. Az előző félév gyakorlati tapasztalatainak rövid összegzése írásban
6. „Mit várok az adott félévtől?” címmel elvárások megfogalmazása, továbbá az adott félévre fejlődési terv készítése

7. A szakmai gyakorlat értékelése

7.1. Egyéni gyakorlat értékelése

Az értékelés módja: **gyakorlati jegy**.

A gyakorlati jegy megállapításához mind a szöveges tartalmakat, mind a mért teljesítményt figyelembe kell venni.

A mért teljesítmény (max. 100 pont) összetevői:

- szakmai dokumentáció vezetése (max. 45 pont),
- gyakorlati feladatok teljesítése (max. 45 pont),
- önreflexió (max. 10 pont).

Szakmai dokumentáció – megfigyelés, tervezés (max. 45 pont)

- Gondozási feladatok terve max. 5 pont - Játéktervezés max.5 pont – Verselés, mesélés tervezete max. 15 pont - Megfigyelések tényyszerűsége, önállóság, igényesség, megfogalmazás, szaknyelv használat max.20 pont

Gyakorlati feladatok teljesítése (max. 45 pont)

- Gondozási feladatokba való bekapcsolódás, irányítása max. 5 pont - Aktív bekapcsolódás a gyermekek játékába, játéktevékenység irányítása max. 15 pont – Verselés, mesélés tevékenység önálló vezetése max. 15 pont - Óvodapedagógusi attitűdje max: 10 pont

Önreflexió (max. 10 pont)

- A tervek gyakorlati megvalósításának reális értékelése max. 5 pont - Erősségek, gyengeségek, továbbfejlődés lehetőségeinek felismerése max. 5 pont -

A gyakorlati jegy megállapítása:

Jeles (5) gyakorlati jegyet az kaphat, akinek a teljesítménye 90-100 % között van:

- gyakorlatát az előírásokat teljesítve végezte el,
- a kapott feladatokat kiváló eredménnyel teljesítette,
- önismerete jó, eredményeit ismeri, törekszik az elfogulatlanságra, hibáit javítja,
- tudatosan törekszik a követelményekben megfogalmazott alapvető képességek fejlesztésére,
- kommunikációs képességeit folyamatosan műveli, színesíti, differenciálja
- kiváló helyzetfelismerő és elemző képességgel rendelkezik,
- kiváló szervező.

Jó (4) gyakorlati jegyet az kaphat, akinek a teljesítménye 76-89 % között van:

- gyakorlatát előírás szerint hiánytalanul teljesítette,

- a kapott feladatokat eredményesen teljesítette,
- törekszik az önismeretre, ismeri saját eredményeit és javítja hibáit,
- tudatosan törekszik a követelményekben megfogalmazott alapvető képességek fejlesztésére,
- kommunikációs képességeit folyamatosan műveli, javítja, színesíti,
- jó helyzetfelismerő és elemző képességgel rendelkezik,
- jó szervező.

Közepes (3) gyakorlati jegyet az kaphat, akinek a teljesítménye 61-75 % között van:

- gyakorlatát átlagosan, változó minőségben teljesítette,
- a félévre előírt feladatokat hiánytalanul teljesítette,
- törekszik a követelményekben megfogalmazott alapvető képességek fejlesztésére,
- önismerete csaknem teljes, hibái felismerésében támogatásra szorul, kudarcai okait segítséggel felismeri,
- kommunikációs képességeit folyamatosan műveli,
- átlagos helyzetfelismerő és elemző képességgel rendelkezik.

Elégséges (2) gyakorlati jegyet az kaphat, akinek a teljesítménye 51-60 % között van:

- gyakorlatát még elfogadhatóan teljesítette,
- feladatai elvégzésében folyamatos támogatásra, kontrollra szorul, önállóan,
- önismerete hiányos, hibáit önállóan nem ismeri fel, azokat, mint kudarcai okait nem fogadja el,
- éppen elfogadható helyzetfelismerő és elemző képességgel rendelkezik.

Elégtelen (1) gyakorlati jegyet kap, akinek a teljesítménye 0-50 % között van:

- hiányzásait, hiányosságait nem pótolta,
- szakmai dokumentációját, gyakorlati feladatait nem az útmutatóban leírt szempontok, elvárások alapján készítette el,
- munkavégzése az elégséges szintjét nem éri el

7.2. Csoportos gyakorlat értékelése

Az értékelés módja: **gyakorlati jegy**.

A gyakorlati jegy megállapításához mind a szöveges tartalmakat, mind a mért teljesítményt figyelembe kell venni.

A mért teljesítmény (max. 100 %) összetevői:

- szakmai dokumentáció vezetése (max. 70 %): önállóság, igényesség, megfogalmazás, megfigyelések tényyszerősége
- az óvodai tevékenységek és interakciók elemzése (max. 30 %), aktivitás a kontakt órán

A gyakorlati jegy megállapítása:

Jeles (5) gyakorlati jegyet az kaphat, akinek a teljesítménye 90-100 % között van:

- a csoportos gyakorlatra előírt feladatokat az előírásoknak megfelelően magas színvonalon teljesítette,
- önállóan, igényesen vezette a szakmai dokumentációt,
- az egyéni gyakorlatát teljesítő hallgatótársa tevékenységét nagyfokú érdeklődéssel figyelte,
- kiváló helyzetfelismerő és elemző képességgel rendelkezik,
- a megbeszéléseken és a kontakt órán érdeklődő, aktív, szakmódszertani elemzésére a nagyfokú tárgyilagosság jellemző,

- kommunikációs képességeit folyamatosan fejleszti.

Jó (4) gyakorlati jegyet az kaphat, akinek a teljesítménye 76-89 % között van:

- a csoportos gyakorlatra előírt feladatokat az előírás szerint jó színvonalon, hiánytalanul teljesítette,
- önállóan vezette a szakmai dokumentációt,
- az egyéni gyakorlatát teljesítő hallgatótársa tevékenységét érdeklődéssel figyelte,
- jó helyzetfelismerő és elemző képességgel rendelkezik,
- a megbeszéléseken és a kontakt órán aktív, szakmódszertani elemzésére elfogulatlanság jellemző,
- tudatosan törekszik a követelményekben megfogalmazott alapvető képességek fejlesztésére.

Közepes (3) gyakorlati jegyet az kaphat, akinek a teljesítménye 61-75 % között van:

- a csoportos gyakorlatra előírt feladatait átlagosan, változó minőségben teljesítette,
- vezette a szakmai dokumentációt,
- az egyéni gyakorlatát teljesítő hallgatótársa tevékenységét figyelte,
- átlagos helyzetfelismerő és elemző képességgel rendelkezik
- megbeszéléseken és a kontakt órán részt vett, szakmódszertani elemzésében segítséget igényel,
- kommunikációs képességei fejlesztésre szorulnak.

Elégséges (2) gyakorlati jegyet az kaphat, akinek a teljesítménye 51-60 % között van:

- a csoportos gyakorlatra előírt feladatait még elfogadhatóan teljesítette,
- igazolt mulasztás esetén hiányzó feladatait bepótolta,
- szakmai dokumentációját hiányosan vezette,
- az egyéni gyakorlatát teljesítő hallgatótársa tevékenységét figyelte,
- éppen elfogadható helyzetfelismerő és elemző képességgel rendelkezik,
- megbeszéléseken és a kontakt órán részt vett, szakmódszertani elemzése sok segítséget igényel,
- kommunikációs képességei fejlesztésre szorulnak.

Elégtelen (1) gyakorlati jegyet kap, akinek a teljesítménye 0-50% között van:

- a tanegységre előírt feladatait nem hiánytalanul teljesítette,
- szakmai dokumentációját nem az útmutatóban leírt szempontok, elvárások alapján készítette el.
- hiányzásait, hiányosságait nem pótolta,
- munkavégzése az elégséges szintjét nem éri el.

7.3. A hallgató szakmai gyakorlatának összegző értékelése

- A hallgató munkájának záró minősítését, érdemjegyét a gyakorlatvezető oktató és a mentor óvodapedagógus együttes értékelése adja.
- A neptunba bekerülő gyakorlatot záró jegy megállapításának elve: az egyéni gyakorlatra kapott érdemjegy arányában súlypontozottabb a csoportos gyakorlatra kapott érdemjegyhez képest.
- A minősítés akkor eredményes, ha mindkét részjegy – egyéni és csoportos gyakorlat részterület jegye – legalább elégséges.

Űrlapok / Melléletek

1/A. Jelenléti összesítő (egyéni szakmai gyakorlat)

1/B. Jelenléti összesítő (csoportos szakmai gyakorlat)

2/A. Értékelési összesítő (egyéni szakmai gyakorlat)

2/B. Értékelési összesítő (csoportos szakmai gyakorlat)

3. Felkérő levél (levelező tagozat)

4. Befogadó nyilatkozat (levelező tagozat)

5. Játéktevékenység elemzés szempontjai

6. Gondozási terv minta

7. Játék tevékenység vázlat minta

8. Szempontsor az óvodapedagógus szakos hallgató folyamatos munkájának elemzéséhez, értékeléséhez

1.A. JELENLÉTI ÖSSZESÍTŐ

Tantárgy: **Óvodai tevékenységek önálló irányítása és interakciók elemzése 2. – Mese, vers**

Egyéni szakmai gyakorlat 3. félév

Tanév: ..... Tagozat: nappali, levelező*

Intézmény neve, címe: .....

Mentor óvodapedagógus neve: .....

sorszám	NÉV	ALKALMAK 60 óra / 2 hét										
		1.nap dátum	2.nap dátum	3.nap dátum	4.nap dátum	5.nap dátum	6.nap dátum	7.nap dátum	8.nap dátum	9.nap dátum	10.nap dátum	pót dátum
1												
2.												
3.												

*jelölje az adatsorban a képzési formát

A hiányzás jelölése: -

Kelt: .....

.....
mentor óvodapedagógus

1.B. JELENLÉTI ÖSSZESÍTŐ

Tantárgy: **Óvodai tevékenységek önálló irányítása és interakciók elemzése 2. – Mese, vers**

Csoportos szakmai gyakorlat 3. félév

Tanév: ..... Tagozat: nappali, levelező*
Intézmény neve, címe:

.....
Mentor óvodapedagógus neve:

.....

sorszám	NÉV	1.alk.	2.alk.	3.alk.	4.alk.	5.alk.	6.alk.	7.alk.	pót
		dátum	dátum	dátum	dátum	dátum	dátum	dátum	dátum
1.									
2.									
3.									
4.									
5.									
6.									
7.									

*jelölje az adatsorban a képzési formát

A hiányzás jelölése: -

Kelt: .....

.....

mentor óvodapedagógus

2.A. ÉRTÉKELÉSI ÖSSZESÍTŐ

Tantárgy: **Óvodai tevékenységek önálló irányítása és interakciók elemzése 2. – Mese, vers**

Egyéni szakmai gyakorlat 3. Félév

Tanév: ..... Tagozat: nappali, levelező*
Intézmény neve, címe:

.....
Mentor óvodapedagógus neve:
.....

sorszám	Név	Szakmai dokumentáció vezetése (max. 45 pont)	Gyakorlati feladatok teljesítése (max. 45 pont)	Önreflexió (max. 10 pont)	Összesen (max. 100 pont)	Gyakorlati érdemjegy
1.						
2.						
3.						
4.						
5.						

* jelölje az adatsorban a képzési formát

Kelt: .....

.....
mentor óvodapedagógus

2.B. ÉRTÉKELÉSI ÖSSZESÍTŐ

Tantárgy: **Óvodai tevékenységek önálló irányítása és interakciók elemzése 2. – Mese, vers**

Csoportos szakmai gyakorlat 3. Félév

Tanév: ..... Tagozat: nappali, levelező*
Intézmény neve, címe:

.....
Mentor óvodapedagógus neve:
.....

sorszám	Név	Szakmai dokumentáció vezetése (max. 70 pont)	Óvodai tevékenységek és interakciók elemzése (max. 30 pont)	Összesen (max. 100 pont)	Gyakorlati érdemjegy
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					

* jelölje az adatsorban a képzési formát

Kelt: .....

.....
mentor óvodapedagógus

FELKÉRŐ LEVÉL KÜLSŐ SZAKMAI GYAKORLATRA

Tisztelt Intézményvezető!

Tisztelettel felkérem Önt, valamint az intézményében dolgozó pedagógusokat, hogy szakmai tudásukkal és tapasztalatukkal vegyenek részt

..... (név, hallgatói kód) az Eszterházy Károly Egyetem sárospataki Campus II. évfolyamos óvodapedagógus (BA) szakos hallgatójának 3. félévi gyakorlati képzésében.

Kérem, hogy erről a “Befogadó nyilatkozat” kitöltésével és aláírásával szíveskedjen nyilatkozni.

Hozzájárulását köszönjük és további eredményes munkát kívánunk!

Kelemen Judit sk. CC főigazgató

Lívják Emília sk. mesteroktató

ÓVODAI BEFOGADÓ NYILATKOZAT KÜLSŐ SZAKMAI GYAKOLATRA

Alulírott   intézményvezető   hozzájárulok   ahhoz,   hogy

.....
(név, neptun kód) az Eszterházy Károly Egyetem sárospataki Campus II. évfolyamos óvodapedagógus szakos hallgatója a 201... év ..... hó .... nap és 201.... év ..... hó ..... nap között a 3. félévre kötelezően előírt egyéni szakmai gyakorlatát a vezetésem alatt álló intézményben teljesítse.

Az óvoda neve, címe, elérhetőségei:

.....
.....

Az óvoda vezetője: .....

A gyakorlatvezető óvodapedagógus: .....

Kelt: .....

.....
intézményvezető

5. Játéksituáció elemzés szempontjai

Egy kiválasztott játékhelyzetre vonatkozó szempontok:

A játékban részt vevők száma:

A játék helye: a csoportszoba tételrendezése; volt-e elegendő tér a játékhoz)

A játék időtartama:

A játék szervezése: szabad, spontán, kialakult vagy óvodapedagógus által kínált játék

A játékba használt eszközök jellemzői: csoport játékkészletéből; gyermekek által készített; óvodapedagógus által készített stb.

A játék témája, tartalma, fajtája:

A játék elmélyültsége: testtartás, figyelem, stb.

Az együtt játszó gyermekek kapcsolatai: vezetők-vezetettek viszonya, elfogadás, elutasítás, szabálytudat, a kapcsolatok szerkezete, kooperáció, játékeszközökön való megosztás stb.

A kapcsolatok formái: cselekvéses, verbális és metakommunikatív megnyilvánulások; hogyan jelezték társaiknak, hogy játszani szeretnének stb.

Érzelmi vonatkozások: a gyermekek indulati szintje, örömszínezet jelei, konfliktusmegoldásuk módjai

A játék fejlesztő lehetőségei: milyen tapasztalat/tapasztalatok szerzésére nyílt lehetőség; milyen készségek, képességek fejlődésére adott lehetőséget a játék (pl.: együttműködés, türelem, kitartás, nyelvi készség fejlődése, mozgáskészség fejlődése stb.)

Az óvodapedagógus vagy a hallgató bekapcsolódásának módja, minősége, fokozatai:

- az óvodapedagógus attitűdje a szabad játék objektív és szubjektív feltételeinek megteremtésében
- szerepet vállal-e, indokoltan, vagy nem; nem vesz részt a szituációban, indokoltan, vagy nem; konfliktushelyzetek megoldási módja és annak értékelése
- a metakommunikáció alkalmazása széles körű-e; a játéktevékenységében vállalt szerepének direkt vagy indirekt megnyilvánulásainak felsorolása, értékelése
- érvényesül-e a szabad játék túlsúlya – elegendő időt biztosít-e a napirend a szabad játéokra
- néhány mondattal írja le, milyen módon támogatja az óvodapedagógus a megfigyelt játékot, hogyan fejleszti tovább, ha már kezd ellaposodni

6. Gondozási terv MINTA

<u>Típusa</u>	<u>Bekapcsolódás módja, feladataim</u>	<u>Hatása, differenciálás lehetőségei, módszerek</u>
Öltözködés	<ul style="list-style-type: none"> - Igény szerint differenciálva kapcsolódok be az öltözködésbe: akiknek szükséges, segítek a cipőváltásban (pl.: X.Y); igény szerint a cipő bekötésében (pl.: X.Y.) - A nagyobb ill. az önállóbb gyereket buzdítom az önállóságra és kérem, hogy segítsenek a kisebbeknek ill. akiknek szükséges, valamint mutassanak példát. - Ösztönzőm őket arra hogy igényükké váljon a ruhájuk rendben tartása. - Saját környezetének rendben tartására szoktatok minden gyermeket. - Figyelek a sorrendiségre. - Figyelek az időjárásnak megfelelő réteges öltözködésre; a szülőket kérem, hogy a gyermekük részére a megfelelő és elegendő ruházatot biztosítsanak. - Felhívom a figyelmüket arra, hogy ruhájukat a jelükkel ellátott fogásra tegyék, hogy mindenki megtalálja a sajátját. 	<ul style="list-style-type: none"> - Szem-kéz koordináció fejlődése - Gondolkodás fejlődése - Önállóságra nevelés <p>Differenciálás:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dicséret, bátorítás, ösztönzés - indirekt irányítás - segítségnyújtás igény szerint - elegendő idő biztosítás - egyéni tempóhoz való igazodás - önellenőrzés ösztönzése <p>Módszerek:</p> <ul style="list-style-type: none"> - beszélgetés - magyarázat - bemutatás - ellenőrzés - értékelés <p>- „Én” tudat erősítése, megszilárdítása</p>
Tisztálkodás	<ul style="list-style-type: none"> - Figyelek arra, hogy, étkezés előtt és után, a WC használat után, és minden olyan esetben, amikor szükséges alaposan kezet mossanak. - Kézmosás során figyelek a helyes sorrendiség betartására (ruha ujj feltűrés, csap megnyitás, szappanozás, kézdörzsölés, lemosás, csap elzárás, kéz lerázása csap fölött, saját jellel ellátott törölközőbe kéz szárazra törlése) - A WC rendeltetésszerű használatában segítséget nyújtok, ügyelek a megfelelő WC papír használatára és arra, hogy húzzák le maguk után a WC-t, majd mossanak jól alaposan kezet. - Ebéd után fogkrém felelőst választok, akit figyelemmel kísérek, hogy megfelelően adagolja a gyermekeknek a fogkrémet. - Figyelemmel kísérem, szükség esetén segítséget nyújtok (pl.: X.Y) a fogmosás helyes technikájának elsajátításában, a fogmosó eszközök rendbe rakásában (a pohár kiöblítése, fogkefe kimosása, polcra való visszahelyezése). - A különböző fejlettségi szinteket figyelembe véve arra törekszem, hogy a gyermekek egyre önállóbban elégítsék ki szükségleteiket. 	<ul style="list-style-type: none"> - Személyi és környezeti tisztaság iránti igény kialakulása - Higiénia normák elsajátítása - Önállóságra nevelés <p>Differenciálás:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dicséret, bátorítás, ösztönzés - indirekt irányítás - segítségnyújtás igény szerint - elegendő idő biztosítás - egyéni tempóhoz való igazodás - önellenőrzés ösztönzése <p>Módszerek:</p> <ul style="list-style-type: none"> - beszélgetés - magyarázat - bemutatás - ellenőrzés - értékelés

Fésülködés	- A fésülködésnél minden gyermeknek segítséget nyújtok, a hajukat igényesen összefogom, megigazítom.	- Ápoltság, igényesség érzésének felkeltése.
Zsebkendő használat	- Figyelmet fordítok arra, hogy a csoportszobában elhelyezett zsebkendőtartóban mindig álljon a gyermekek rendelkezésére elegendő zsebkendő, azt szükség szerint használják; akiknek szükséges segítséget nyújtok az orrfújásban.	- Az orrfújás technikájának elsajátítása.
Étkezés	- Megfelelő mennyiségű és minőségű ételeket kínálok a gyermekeknek (zöldséget és gyümölcsöt). - Az étkezés feltételei önkiszolgálással és naposi tevékenységgel valósítom meg. - Buzdítom őket arra, hogy az új, ismeretlen ételeket is kóstolják meg. - Figyelembe veszem a gyermekek eltérő igényeit (mennyiség, egyéni ízlés, tempó). - Fokozottan figyelek az étvágytalan, illetve falánk gyerekekre. - A folyadékot (víz) egész nap biztosítom a gyermekek számára. - Az evőeszközök helyes használatára nevelem a gyermekeket. - Megtanítom őket a kulturált étkezési szabályokra: az asztaltársaikkal csendesen beszélgessenek, étkezés közben nyugodtan üljenek, a tányér fölé hajolva, csukott szájjal egyenek, szükség szerint használják a szalvétát, a kenyeret törjék.	- Az egészséges táplálkozás igényére nevelés. - Étkezési normák elsajátítása. - Szociális készségek kialakulása. - Önkiszolgálás segítése, támogatása Módszerek: - beszélgetés - magyarázat - utánzás - bemutatás, példamutatás - ellenőrzés - értékelés Differenciálás: - dicséret, bátorítás, ösztönzés - indirekt irányítás - segítségnyújtás igény szerint - elegendő idő biztosítás - egyéni tempóhoz való igazodás - önellenőrzés ösztönzése

7. Játék tervhez és tovább fejlesztéséhez MINTA

”Olaf és a hógolyó” - szabályjáték

Játékhoz eszközkészítése

- a társasjátékhoz szükséges bábuk készítése: actimel-es dobozból különböző – 5 féle – színű sálat viselő “Olaf figura” készítése: sálak rajzolása, kivágása, színezése, ragasztása; “Olaf” fejének kivágása, megrajzolása és felragasztása a dobozra

- társasjátékhoz szükséges tábla elkészítése: kartonpapírra 5 féle színű út megrajzolása, színezése

Eszközök

- actimel-es dobozok; dobókocka; papír, olló, színes ceruza, ragasztó, kartonpapír,

Játék menete

- szabály óvodapedagógus javaslatára: ahányat dobsz dobókockával, annyit lépsz a saját színű meződön (például: citromsárga sálat viselő “Olaf” a citromsárga úton található mezőkön halad);

Tovább fejlesztési lehetőség

- gyermekek vagy óvodapedagógus által javasolt újabb szabályok beépítése (például: "ha arra a mezőre lépsz, amire nap van rajzolva, akkor egyszer kimaradsz a dobásból")

(Gyermekek javaslata, ha lesz, jelenjen meg a reflexióban.)

„Eszkimók a sarkvidéken”- szerepjáték

Játékhoz eszközkészítése

Halak, horgászbótok, lék kialakítása, készítése

- halak kivágása különböző színű dekorgumiból, végére gémkapocs rögzítése, mágnesek rögzítése fabot-
hoz,

- kartonpapírból "lék" készítése

Eszközök

különböző színű dekorgumi, gémkapocs, mágnes, fabotok, kék, fehér és fekete színű kartonpapír; gyűj-
tőmunka: szőrmék, kabátok hozatala otthonról

Játék menete

- a behozott szőrmékbe beöltözés;

- halfogás léknél: a halakat az elkészített horgászbót segítségével kihalásszák

Tovább fejlesztési lehetőség

- halak megsütése: a kifogott halakat a rájuk rögzített gémkapocs segítségével botra rögzítik és "megsü-
tik";

- sütés közben zenei aláfestés: dobokon különböző ritmusok játszása

Szükséges eszközök: botok; dobok sajtos dobozból

Továbbá gyermekek javaslatai (ha van ilyen, akkor a reflexióban jelenjen meg!)

8. Szempontsor az óvodapedagógus szakos hallgató folyamatos munkájának elemzé- séhez, értékeléséhez (önreflexióhoz is ajánljuk)

Általános szempontok:

- kapcsolatteremtése, kapcsolattartása a gyermekekkel, a gyermekcsoporttal;
- óvodapedagógiai attitűdje (segítő, támogató, koordináló, a gyerekekkel együtt munkálkodó, szeretetteljes, empatikus, toleráns stb.);
- az óvodai életbe történő beilleszkedése, kollegiális kapcsolata és kommunikációja az óvodapedagógusokkal és dajkákkal;
- a szülőkkel való kapcsolata (kölsönös tisztelet és elfogadás);
- a pedagógiai és a működést segítő dokumentumok tartalmával való azonosulása;
- a gyermeki személyiség figyelembevétele, a csoport összetételéből adódó lehetőségeknek, a differenciálás elvének megfelelő alkalmazása (eltérő életkor, képesség);
- a csoport mindennapjainak új ötletekkel való gazdagítása;
- emberi kapcsolata a mentorral, ennek hatása a tervező munkára, annak gyakorlati megvalósulására;
- tervezőmunkája, pedagógiai/pszichológiai/módszertani felkészültsége, feladatainak elvégzése;
- komplexitás megvalósítása;
- bekapcsolódása a gyerekek játékába, a gondozási teendők ellátásába, a fő tevékenységekbe;
- fokozatos önállósága, megfelelő kezdeményezőkészsége;
- mennyire látja át, mennyire tudja követni az egész csoportot, milyen a figyelemmegosztó képessége
- reagáló-, konfliktusmegoldó képessége;
- elemző-, értékelő képessége, realitásérzéke;
- munkájának pozitívumai, esetleges hiányosságainak háttere, okai.

Gondozási feladatok, munka jellegű tevékenységek:

- támaszkodása a csoport szokásaira, a gyerekek önállóságára;

- a feladatok, célok megvalósítása, ezek hozzájárulása a szakmai fejlődéshez (erőfeszítés mértéke, motiváció, ráfordított idő és energia / siker mértéke);
- a gyermekközpontú szemlélet alkalmazása és hatása (hozzájárulás a gyermekek neveléséhez, komfortérzetük erősítéséhez, érzelmi életük gazdagításához, értelmük fejlesztéséhez);
- figyelemmegosztása;
- a gyermekek motiválása, segítése, megnyilvánulásai/munkálkodásai értékelése;
- a gondozási tevékenységek során a differenciálás megvalósítása.

Játék:

A játék feltételei, téri – tárgyi környezete

- Hogyan teremti meg az óvodapedagógus a játék objektív és szubjektív feltételeit?
- A játékhoz biztosított hely megfelel-e a gyermeki igényeknek? Írja le a játékteret!
- Hogyan biztosított a meglévő játékszerekhez való hozzáférés tudatos fluktuációjukkal együtt?
- Milyen gyermeki kreativitást inspiráló anyagokat, eszközöket biztosít az óvodapedagógus a játékhoz? Lát-e példát építkezésre, barkácsolásra, stb.? Jegyezze le ezeket!
- Írja le azokat a helyszíneket, amelyek alkalmasak szerepjáték kialakulására?
- Hogyan biztosítja a gyermeki igénynek megfelelő szabad játékot a napirend?
- Hogyan biztosított a játék mellett más tevékenység helyek kialakítása?

A gyermek – óvodapedagógus kapcsolata játék során

- Hogyan alakítja az óvodapedagógus a csoport légkörét az elmélyült játék megteremtéshez? Részletesen elemezze az óvodapedagógus hangját, hangszínét, stílusát, értékelje játékban vállalt szerepének milyenségét, ötletek adását, segítségnyújtásának milyenségét, metakommunikációjának megfelelőségét, stb.
- Mi a jellemzőbb a megfigyelt tevékenység alatt?
- A személyes kontaktus, a gyermek közelében való elhelyezkedés, kötetlen beszélgetés, a gyermek játék-tevékenységének pozitív tükrözése, a gyermek által kért segítség biztosítása, vagy a frontális közlés? Írjon ezekre példákat!
- Hogyan fejezi ki az óvodapedagógus az érzelmeit?
- Hogyan támogatja (facilitálja) az óvodapedagógus a gyermekek játéktevékenységeit?
- Írjon példákat, hogyan képes az óvodapedagógus áttekinteni a gyerekcsoport egészét?
- Észreveszi-e az óvodapedagógus a gyerekek közt kialakuló konfliktusokat, a veszélyeket hordozó elképzeléseket, hogyan kontrolálja, segíti azok megoldását, megállítását?
- A játéktevékenység teljes időtartama alatt, az óvodapedagógus milyen szervezési feladatokat lát el és ezek mennyiben indokoltak? Mindezt hogyan oldja meg?
- A játékidő alatt felmerülő gondozási tennivalókat észreveszi-e az óvodapedagógus, hogyan valósítja meg a differenciált gondozást, milyen a gyerekekkel való kapcsolata a gondozási tevékenység közben?
- Észlel-e különbségeket a SNI vagy tehetséges gyermek és a többségi gyermek játékának támogatásában? Ha igen, írja le!

A játék fajtái, tartalma:

- Megfelel-e játéktevékenység a gyerekcsoport, illetve egy-egy gyermek igényeinek? Milyen példákat lát erre?
- Írja le, a játékidőben felfedezhető párhuzamos tevékenységeket!
- Nevezze meg milyen tevékenységet integrált tervezetten, az óvodapedagógus a játékba!
- Milyen szokásokat, szabályokat figyelt meg a szabad játékban.
- Milyen munkajellegű tevékenységek végzését figyelt meg a játék során? Írja le a látott tevékenységeket!

Verselés, mesélés

- a kitűzött feladatok megvalósulása;
- eszköz használat esetén az eszköz minősége, esztétikuma;
- a tevékenység élményszerűsége, játékossága, módszeressége, a cselekvés által szerzett tapasztalatok elvének alkalmazása;
- a motiváció, érdeklődéskeltés sikeressége;
- a nyelvi-irodalmi anyag ismerete (szöveg, memoriter biztonsága, stb.), beszédtechnikájának, beszédviselkedésének példaértéke;
- az előadásmód milyensége (testtartás, légzés, szövegmondás, hangerő, hangmagasság, hangsín, tempó, hangsúly stb.);
- tevékenységbe való integrálás megvalósítása
- a napirenden belül adódó spontán helyzetek megragadása nyelvi-kommunikációs fejlesztés alkalmazására;